

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ДМИТРІЄВ І.А.

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Монографія

Харків
ВД «ІНЖЕК»
2007

ББК 65.9(2)301

Д 53

Рекомендовано вченою радою Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (протокол № 8 від 27.04.2007 р.)

Р е ц е н з е н т и:

Гриньов А.В. – д-р екон. наук, професор, Харківський національний автомобільно-дорожній університет;

Заруба В.Я. – д-р екон. наук, професор, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»;

Ястремська О.М. – д-р екон. наук, професор, Харківський національний економічний університет.

Дмитрієв І.А.

Д53

Соціально-економічні аспекти підприємницької діяльності:

Монографія / І.А. Дмитрієв. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 200 с.

ISBN 978-966-392-146-4

У монографії розглянуто проблеми програмно-цільового управління у визначенні пріоритетних напрямків розвитку підприємницької діяльності, її соціально-трудова аспекти, а саме: значення людського капіталу в підприємницькій діяльності, функції та особливості сучасної підприємницької культури. Розкрито проблеми інвестиційно-інноваційної діяльності машинобудівних підприємств.

Рекомендовано для наукових і практичних працівників, які досліджують проблеми управління підприємницькою діяльністю, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

ББК 65.9(2)301

ISBN 978-966-392-146-4

© Дмитрієв І.А., 2007

© ВД «ІНЖЕК», 2007

ЗМІСТ

Вступ	7
Розділ 1. Програмно-цільове управління у визначенні пріоритетних напрямів розвитку підприємницької діяльності	9
1.1 Сутність і зміст програмно-цільового методу в управлінні соціально-економічними процесами	9
1.2 Теоретичні та методичні засади програмно-цільового управління підприємницькою діяльністю	27
1.3 Пріоритетні напрями програм розвитку підприємництва	46
Розділ 2. Соціально-трудова аспекти підприємницької діяльності	68
2.1 Використання людського капіталу у підприємницькій діяльності	68
2.2 Підприємницька культура: зміст, функції, сучасні особливості	82
Розділ 3. Проблеми інвестиційно-інноваційної діяльності машинобудівних підприємств	102
3.1 Формування однорідних сукупностей підприємств машинобудування за видами економічних ресурсів	102
3.2 Методичні рекомендації щодо групування підприємств машинобудування за результатами використання економічних ресурсів.....	120
3.3 Активізація інвестиційно-інноваційної діяльності машинобудівних підприємств Харківського регіону	138
Література	156
Додатки	161

ВСТУП

В умовах трансформації економічних відносин однією із значних проблем є управління ефективним використанням ресурсів промислового підприємства. Виходячи із сучасних тенденцій господарювання, головними у підприємницькій діяльності є економічний і соціальний аспекти. Серед будь-яких видів ресурсів саме трудові втілюють у собі ці два аспекти, в цьому полягає їх особливість. Вони є одними з провідних видів економічних ресурсів, що забезпечують як підтримку на достатньому рівні, так і зростання конкурентоспроможності суб'єкта господарювання. Саме зазначені аспекти необхідно враховувати підприємцю для забезпечення успішності господарювання. Особливо їх значущість зростає в процесі побудови постіндустріального суспільства, коли інтелектуальний капітал стає рушійною продуктивною силою. Для того, щоб використовувати трудові ресурси з повною віддачею, слід постійно приділяти увагу вирішенню питань забезпечення ефективності результатів процесу управління ними. У цьому зв'язку тематична спрямованість монографії є актуальною, становить як теоретичний, так і практичний інтерес.

У роботі розкрито такі питання:

- досліджено застосування програмно-цільових методів управління підприємницькими структурами взагалі та людським капіталом;
- проаналізовано теоретичні засади управління трудовими ресурсами суб'єктів господарювання відповідно до нової маркетингової парадигми на основі формування організаційної культури підприємства;
- виявлено загальні та специфічні (галузеві) тенденції використання трудових і фінансових ресурсів підприємствами машинобудування на основі кластерного аналізу;

- виділено напрямки і розглянуто підходи, що удосконалюють процес управління ними.

Пропозиції, викладені у монографії, мають практичну спрямованість і можуть бути використані підприємствами промисловості України, що позитивно відрізняє поданий матеріал.

Викладені результати дослідження є невід’ємною частиною загальноекономічних знань, які допоможуть сформуванню у читачів економічний світогляд, що відповідає прогресивним реаліям сьогодення. Обґрунтовані й подані у монографії положення мають теоретико-практичне значення і можуть бути використані фахівцями-економістами, менеджерами, власниками підприємств, приватними підприємцями в практичній діяльності, а також можуть зацікавити вчених, аспірантів і студентів, які займаються дослідженням проблем розвитку підприємництва та використання економічних ресурсів у сучасних умовах господарювання.

Автор щиро вдячний рецензентам – доктору економічних наук, професору Гриньову А.В, доктору економічних наук, професору Зарубі В.Я., доктору економічних наук, професору Ястремській О.М., а також усім особам і організаціям, які сприяли оприлюдненню монографії.

З повним текстом монографії Ви можете ознайомитись у читальному залі та бібліотеці факультету управління та бізнесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету за адресою: м. Харків, вул. Тимурівців, 3а читальний зал (третій поверх) бібліотека (другий поверх)